

“עיניים שלי”

פרשת השבוע היא המשך דבריו של משה, המשלב בין השאר **דברי תוכחה** ואזכור החטאים שעמ” חטאו במדבר.

תורה מיוחדת שנקראת **תיקון התוכחה** (תורה ח', תנינא) נכתבה ע”י רבי נחמן מברסלב שבועיים לפני פטירתו בראש השנה. תורה זו היא צוואה של רבי נחמן לדורות, שם אומר רבי נחמן שתוכחה היא דבר גדול מאד וזו היא מצווה מן התורה. צריך ומוטל עלינו להוכיח כל אחד שהולך בדרך לא נכונה. אבל כדי להוכיח את חברו צריך להיות ראוי לכך. אם האדם לא ראוי הוא מזיק ומייאש את האדם המוכח. להוכיח זה להביא את העובדות נוכח פניו של האדם.

השאלה היא כיצד עושים זאת בצורה נכונה?

על הנקודה הזו עונה רבי נחמן בהמשך דבריו באותו מקום (מי ראוי וכיצד), אך ישנו מקור מעניין נוסף, שם רבי נחמן מתייחס ליחס בין המוכיח למקבל התוכחה.

תורה צ”ח - לתת עיניים

הענין מה שנאמר בגמרא כמה פעמים: **נתן בו עיניו ונעשה גל של עצמות** מה הלשון “נתן עיניו בו”, ומה “נעשה גל של עצמות”. אה, הנה האדם אינו רואה עד היכן הפגם מגיע אם עבר עברה. והצדיק רואה, כי הצדיק יש לו עיני ה', כמו שכתוב: עיני ה' אל צדיקים; שהצדיק יש לו עיני ה', ועיני ה' המה משוטטות בכל הארץ. נמצא הצדיק רואה עד היכן הפגם מגיע. וזהו פרוש הגמרא: **נתן עיניו בו - כלומר שיהיה רואה בעיניהם של צדיקים.** ונעשה גל של עצמות - גל מלשון התגלות, ועצמות עוצם עיניו מראות ברע. דהיינו שהוא רואה מה שפגם, שהיה נסתר ממנו מקדם. ואין ענש גדול מזה, כשאדם רואה מה שפגם.

כאן מלמד אותנו רבי נחמן יסוד עצום בקשר בין אנשים.

רבי נחמן בהסבר מבריק נותן משמעות אחרת לביטוי נתן בו עיניו, אנחנו רגילים להבין שאדם גדול הסתכל על מישהו שחטא וגרם למותו על ידי הסתכלות והקפדה. הפירוש שרבי נחמן נותן פה הוא שכאשר אדם טועה, הוא לא תמיד מודע לטעות ולמה שנגרם בעקבותיה, רבי נחמן מסביר שהקב”ה “נותן את העיניים” **את היכולת לראות**, לצדיק, שזה בעצם כל אדם בעמדת השפעה: הורים הם הצדיקים של ילדיהם, מחנך הוא הצדיק של תלמידיו, בעצם כל אדם **שמשפיע** על השני הוא הצדיק שלו. והעבודה של הצדיק היא לתת למי שטעה את היכולת לראות את החטא שלו ולגלות לו את מה שהיה נסתר ממנו (גל של עצמות). וזהו “העונש” כלומר **הלימוד** הכי גדול שאפשר לתת לאחר. עצם **השיקוף** לפגם ללא מילים נוספות שלעיתים מכווצות ו”מועכות” את האדם שמולי יעשו את העבודה בצורה הטובה ביותר!

תקופת בין הזמנים/החופש הגדול והשהות המרובה מזמנת לעיתים מצבים של מתיחות בבית פנימה. אם נשכיל לקחת את העצות הללו אולי נוכל לעבור גם רגעים מתוחים בצורה נעימה וטובה יותר. שבת שלום!

איתי הלל, ר”מ בישיבת נחלים, בוגר לימודי טיפול מיני
זוגי ומכוון טיפולי מטעם המכון הישראלי למשפחה.

**בוחרים
במשפחה**

“בוחרים במשפחה” - ארגון חברתי ששם לו למטרה לחזק ולקדם את ערכי המשפחה בחברה ובמדינה, מול מגמות הפירוק של התא המשפחתי בארץ ובעולם